

Dato: 19. februar 2014

Kontoret for Familieret
Ansvarlig: bgn

Sagsnr. 2013 - 1219

Oversigt over høringsvar til forslag til lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og børneloven (Simpel vold og seksuelle overgreb som skilsmissegrund m.v.)

1. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget blev den 20. december 2013 sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Danske Advokater, Danske Familieadvokater, Dansk Socialrådgiverforening, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Et barn to forældre, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Familiens Forening, Foreningen af Offentlige Chefer i Statsforvaltningen, Foreningen af Socialchefer i Danmark, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen Far til Støtte for Børn og Forældre, Kommunernes Landsforening, Kvinderådet, Landsforeningen af Kvindekrisecentre (LOKK), Landsforeningen Børn og Samvær, Mandecentret, Mødrehjælpen, Red Barnet, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigsombudsmanden på Grønland, Statsforvaltningen, Vestre Landsret og Østre Landsret.

2. Modtagne høringsvar

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold har modtaget høringsvar fra følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Byretspræsidenterne, Børnerådet, Børns Vilkår, Kvinderådet, Mandecentret, Mødrehjælpen, Rigsombudsmanden i Grønland, Statsforvaltningen, Vestre Landsret og Østre Landsret.

3. Bemærkninger fra myndigheder og organisationer m.v.

Advokatrådet, Byretspræsidenterne og Vestre Landsret har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Børnerådet tilslutter sig lovforslaget, som de mener sender et klart signal om, at børn ikke skal leve i et voldeligt miljø. Udvidelsen af personkredsen til at omfatte alle børn bidrager til en generelt større ansvarlighed i forhold til forebyggelse af overgreb og vold.

Børns Vilkår hilser ligestillingen af grov og simpel vold i relation til spørgsmålet om direkte skilsmisse velkommen. Foreningen synes, at det er glædeligt,

at lovforslaget vil give kvinder, der selv eller hvis børn har været udsat for seksuelle overgreb, ret til direkte skilsmisse

Kvinderådet noterer med tilfredshed, at lovforslaget vil give en ægtefælle ret til umiddelbar skilsmisse, når den anden ægtefælle har udøvet vold, uanset om der er tale om simpel vold eller vold af grovere karakter, samt at adgangen til umiddelbar skilsmisse udvides til at omfatte seksuelle overgreb mod ægtefællen eller børnene.

Mandecentret har noteret sig, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at der ikke slækkes på kravene til dokumentationen, og at det er vigtigt at fastholde de nuværende krav, da simpel vold i sagens natur normalt vil være vanskeligere at dokumentere en vold af grovere karakter. Det er vigtigt, at en udokumenteret påstand om vold eller seksuelt overgreb ikke kan give en skilsmisse, hvor skilsmisse efterfølgende kan bruges som ”bevis” i en strid om børnene.

Mødrehjælpen finder det positivt, at muligheden for umiddelbar skilsmisse udvides til også at omfatte simpel vold og seksuelle overgreb, herunder at personkredsen udvides til at omfatte nærmeste pårørende. Foreningen anfører dog i relation til dokumentationskravet, at det kan være hurtigere og lettere at blive separeret, vente 6 måneder og derefter blive skilt end at skulle dokumentere den udøvede vold, hvis den anden ægtefælle ikke vil erkende dette. Foreningen anbefaler, at der tages højde herfor ved udarbejdelse af vejledningen til lovgivningen, således at dokumentationskravet står i relation til voldens karakter.

Rigsombudsmanden i Grønland har anført, at da der ikke ses ændring af dokumentationskravet i relation til den udøvede vold eller det seksuelle overgreb, forudser rigsombuddet ikke problemer vedrørende reglernes eventuelle anvendelse i praksis.

Statsforvaltningen har anført, at det overordnet er Statsforvaltningens vurdering, at den med forslaget tilsigtede forbedring af de forurettedes retsstilling i praksis ikke vil blive opnået. Dette skyldes, at det efter Statsforvaltningens erfaring i dag ofte kan være hurtigere i relation til sagsbehandlingstiden enten at få en umiddelbar skilsmisse, hvis ægtefællerne er enige herom, eller ved uenighed at få en separation og efter ½ års separation at få en skilsmisse end at få en umiddelbar skilsmisse på grund af vold, da det kan være vanskeligt at dokumentere volden. Statsforvaltningen peger på, at det kunne medvirke til et kortere, mere sammenhængende sagsforløb til gavn for forurettede i disse sager, hvis Statsforvaltningen får kompetence til at behandle og afgøre uenighedssager i første instans, fremfor at disse sager skal behandles først i Statsforvaltningen og derefter begynde forfra ved byretten.

Østre Landsret har ingen bemærkninger, men henleder opmærksomheden på, at det foreslåede stk. 2 til § 34 umiddelbart synes overflødig, hvis der i § 34, stk. 1, nr. 2, alene anføres ”børn, eller” i stedet for ”ægtefællernes børn, eller”.

4. Ministeriets bemærkninger

For så vidt angår dokumentationskravet, er det i dag efter praksis sådan, at myndighederne af sig selv skal påse, at den udøvede vold er dokumenteret – normalt i form af en straffedom eller i mangel heraf eventuelle politirapporter sammen med den pågældende ægtefælles erkendelse af forholdet eller eventuelt kun en forklaring fra begge ægtefæller, normalt suppleret med en lægeer-

klæring. Hvis der ikke foreligger en dom eller en erkendelse af forholdet fra den pågældende ægtefælle, der efter det ansøgte skulle have udøvet vold, er det ikke det civile system, der skal tage stilling til skyldsspørgsmålet. Dette henhører under det strafferetlige system. Af hensyn til retssikkerheden for den pågældende ægtefælle i relation til skyldsspørgsmålet bør der derfor ikke ændres på det gældende dokumentationskrav.

Selvom dokumentationskravet kan være vanskeligt at opfylde i sager, hvor der ikke strafferetligt er taget stilling til skyldsspørgsmålet, og hvor den pågældende ægtefælle ikke i skilsmisssagen vil erkende forholdet, bør der være mulighed for at kunne søge om skilsmisse på grund af vold eller seksuelt overgreb. Der kan være særlige årsager hos den enkelte ansøger til, at den pågældende ægtefælle ikke ønsker en umiddelbar skilsmisse ved enighed eller eventuelt først en separation og en efterfølgende skilsmisse, men derimod ønsker en umiddelbar skilsmisse på grund af vold eller seksuelt overgreb, selvom dette i visse situationer kan forlænge sagsbehandlingstiden. I sager, hvor der er afsagt en straffedom, og hvor der dermed er taget stilling til skyldsspørgsmålet, vil det være forholdsvis enkelt at dokumentere den udøvede vold eller det seksuelle overgreb. Det afgørende er således, at den ægtefælle, der ønsker en skilsmisse, selv har mulighed for at vælge, om den pågældende ønsker at ansøge om skilsmisse på grund af vold eller seksuelt overgreb, eller om den pågældende ægtefælle eventuelt ønsker at benytte sig af de andre muligheder for separation og skilsmisse i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning. Det ligger ikke inden for lovforslagets rammer at lave grundlæggende om på kompetencedelingen på området.

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold har i det fremsatte lovforslag ændret affattelsen af forslaget til ændringerne i ægteskabslovens § 34. Der er dog ikke foretaget indholdsmæssige ændringer i forhold til det udkast til lovforslaget, der er sendt i høring.